

บทที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูล (ตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4) ทำให้สามารถกำหนดกรอบของการวิจัยได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในบทที่ 5 นี้จะเป็นการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการกำหนดรูปแบบการวิจัย การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัย รวมถึงการกำหนดและทดสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์และหัวหิน” โดยมีขั้นตอนของวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.1 การกำหนดรูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์และหัวหินนั้น จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทั้งระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ รูปแบบการวิจัยควรจะเป็นรูปแบบพรรณนาเชิงสำรวจ (DESCRAIPTIVE AND SURVEYS RESEARCH) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสมที่สุด โดยอาศัยแบบสอบถามร่วมกับการศึกษาวิจัยต่างๆจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประมวลสรุปเพื่อให้ตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

5.2 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย

เขตเทศบาลในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มี 2 แห่ง ได้แก่ เขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ และเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จำนวนประชากรของเขตเทศบาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จะต้องนำมารวมกันเพื่อจะได้นำไปใช้เป็นตัวเลขฐานในการหากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมดดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนประชากรทั้งหมด} &= \text{จำนวนประชากรเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์} + \text{จำนวนประชากรเขต} \\ &\quad \text{เทศบาลตำบลหัวหิน} \\ &= 15,846 + 39,547 \\ &= 55,393 \text{ คน} \end{aligned}$$

จำนวนประชากรทั้งหมด 55,393 คน เป็นตัวเลขที่จะนำไปใช้เป็นตัวเลขฐานในการคำนวณหาปริมาณกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตร TARO YAMANE (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537) โดยวิธีการคำนวณดังรายละเอียดต่อไปนี้

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากร

e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

กำหนดให้ N = 55,393

e = 0.05 (เพื่อความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่าง = 95 %)

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{55,393}{(1 + 55,393 (0.05)^2)} \\ &= 399.97 = \sim 400 \end{aligned}$$

ดังนั้นปริมาณประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการสำรวจจำนวนน้อยที่สุดจะเท่ากับ 398 ตัวอย่าง ซึ่งจะต้องแยกจำนวนตัวอย่างออกเป็น 2 ส่วนตามร้อยละของจำนวนประชากรเขตแต่ละเขตเทศบาล ซึ่งมีการคำนวณดังต่อไปนี้

1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

จำนวนประชากร = 15,846 คน

$$\begin{aligned} \text{คิดเป็นจำนวนร้อยละของประชากรทั้งหมด} &= \frac{15,846 \times 100}{55,393} \\ &= 28.60 \end{aligned}$$

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{400 \times 28.60}{100}$$

$$= 114.4 = \sim 115 \text{ ชุด}$$

ดังนั้นจำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการสำรวจในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จำนวนที่น้อยที่สุดเท่ากับ 115 คน ซึ่งจะสอบถามตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 5 ประเภท พิจารณาตามอาชีพหลักๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานองค์กรเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้างและค้าขาย ซึ่งไม่จำกัดระดับตำแหน่งหรือรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม และเป็นการลงสำรวจด้วยตัวผู้วิจัยเอง จำนวนแบบสอบถามที่แจกมีจำนวนทั้งสิ้น 150 ชุด และได้รับ

กลับคืนมาทั้งหมด 134 ชุด ทางผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบกลับมาสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 120 ชุด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับศึกษาวิจัยนี้

2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน

$$\text{จำนวนประชากร} = 39,547 \text{ คน}$$

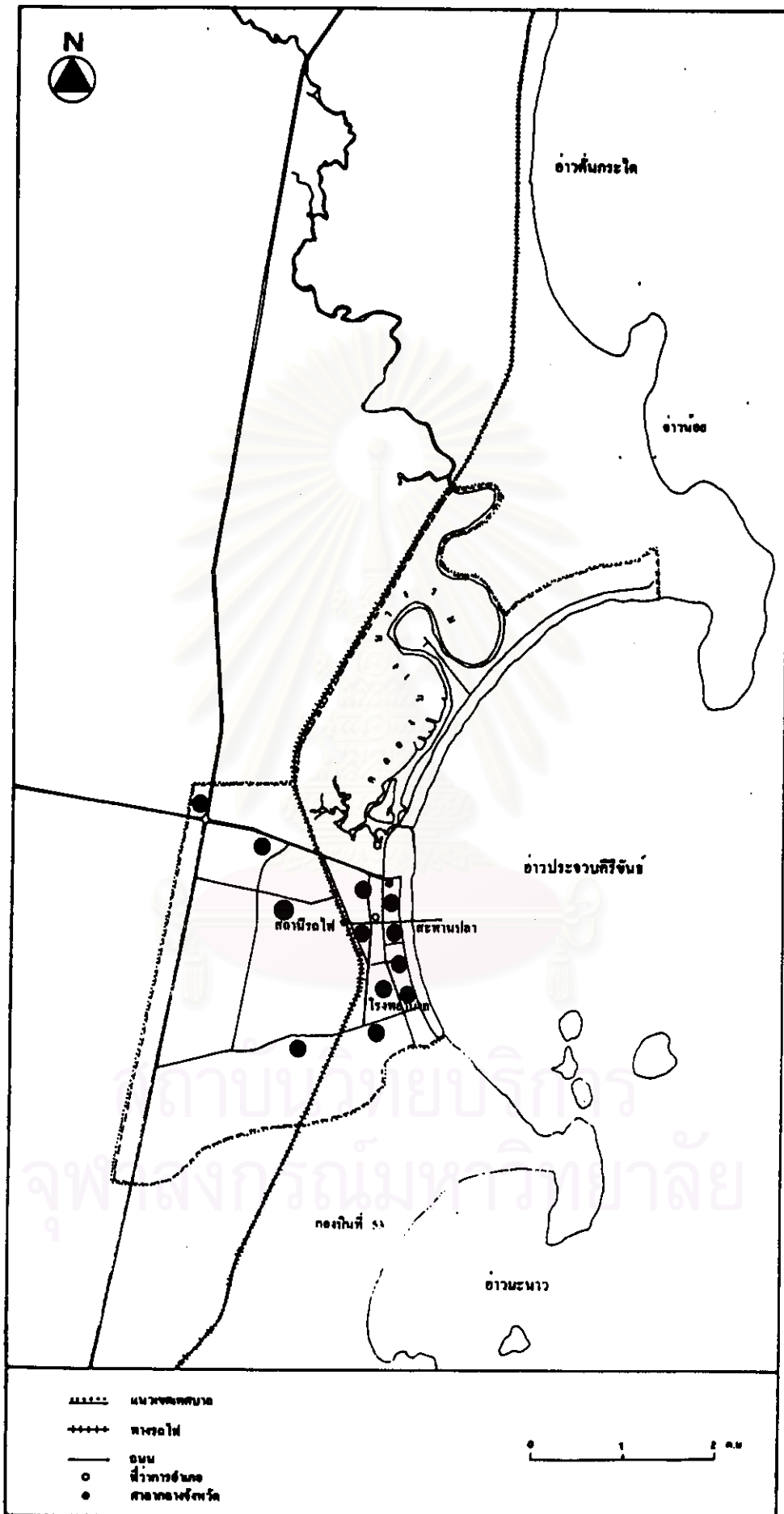
$$\begin{aligned} \text{คิดเป็นจำนวนร้อยละของประชากรทั้งหมด} &= \frac{39,547 \times 100}{55393} \\ &= 71.39 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{400 \times 71.39}{100} \\ &= 285.58 = \sim 285 \text{ ชุด} \end{aligned}$$

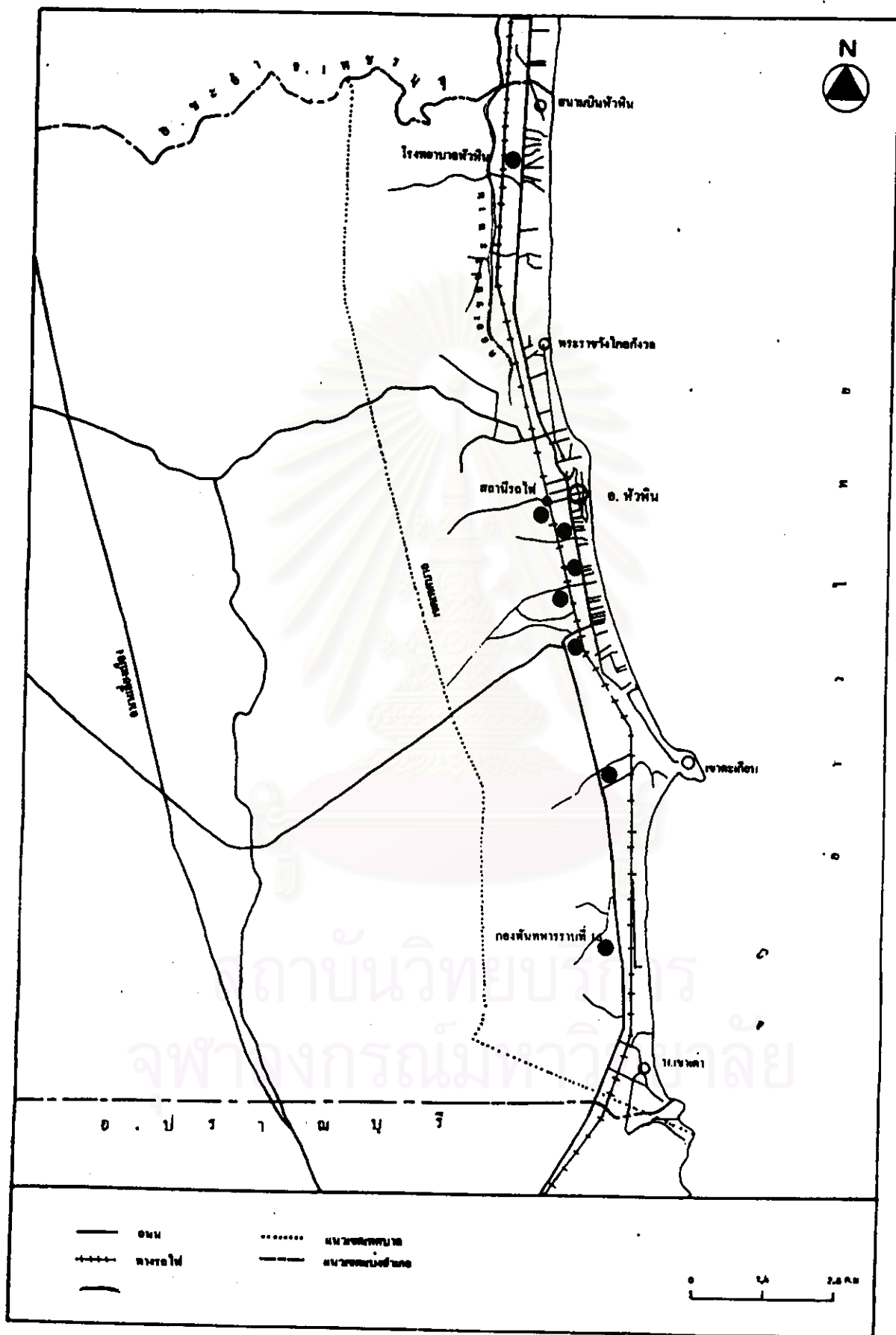
ดังนั้นจำนวนประชากรหรือขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการลงสำรวจในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จำนวนน้อยที่สุดเท่ากับ 284 คน ซึ่งจะสอบถามตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ประเภท พิจารณาตามอาชีพหลัก ๆ คือ ข้าราชการ พนักงานองค์กรเอกชน พนักงานรัฐ-วิสาหกิจ รับจ้าง และค้าขาย ซึ่งไม่จัดระดับตำแหน่งหรือรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม และเป็นการลงสำรวจด้วยตัวผู้วิจัยเอง จำนวนแบบสอบถามที่ลงสำรวจมีจำนวนทั้งสิ้น 350 ชุด และได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 301 ฉบับ ทางผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบกลับมาสมบูรณ์ครบถ้วนจำนวน 284 ชุด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยนี้

การสำรวจแบบสอบถามได้กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ ของเขตเทศบาลทั้ง 2 แห่ง และได้จัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ (แผนที่ 5.1) และเขตเทศบาลตำบลหัวหิน (แผนที่ 5.2)

สำนักงานวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 5.1 แสดงตำแหน่งสอบถามประชากร ในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

แผนที่ 5.2 แสดงตำแหน่งสอบถามประชากรในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน

5.3 การกำหนดและทดสอบเครื่องมือการวิจัย

5.3.1 การกำหนดเครื่องมือการวิจัย

ได้ใช้การศึกษาโดยวิธีการค้นคว้าและสำรวจด้วยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1). การศึกษาและค้นคว้า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้รวบรวมมาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ เอกสาร บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร เพื่อนำมาเป็นวรรณกรรม บทความ เอกสารอ้างอิง และกำหนดเป็นกรอบในการวิจัย

2). การวิจัยภาคสนาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จาก

- การลงสำรวจพื้นที่ โดยการสังเกตลักษณะของสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงวิธีการดำเนินชีวิตของประชากรและลักษณะของที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล

- การสัมภาษณ์แบบสอบถาม ที่ส่งให้กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมือง ประจวบคีรีขันธ์ และเทศบาลตำบลหัวหิน โดยที่โครงสร้างของแบบสอบถามจะมีทั้งแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED QUESTION) และแบบปลายปิด (CLOSE-ENDED QUESTION) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ภูมิลำเนาและรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยและที่ดิน มูลค่าของที่อยู่อาศัย ลักษณะการเดินทาง รวมถึงปัจจัยในการเลือกที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต ได้แก่ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทำเลที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ประเภทของที่อยู่อาศัย ลักษณะของที่อยู่อาศัย การผ่อนชำระ รวมถึงปัจจัยในการเลือกที่อยู่อาศัยในอนาคต

5.3.2 การทดสอบเครื่องมือ

1). การทดสอบกลุ่มตัวอย่าง (PRE-TEST) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การทดสอบครั้งที่ 1 ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ราย พบว่ามีปัญหาและข้อบกพร่องได้แก่ (1) คำถามค่อนข้างซับซ้อน ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจยาก (2) คำถามมีจำนวนมากทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่อยากจะตอบคำถาม (3) คำถามปลายเปิดมีจำนวนมากทำให้ประมวลผล

ก่อนข้างยาก ภายหลังที่สรุปหาเหตุผลแล้วได้ลดความซ้ำซ้อนคำถามที่คล้ายคลึงกัน แล้วจึงแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น แล้วนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ใหม่ครั้งที่ 2

การทดสอบครั้งที่ 2 ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย ปรากฏว่าคำถามบางตัวก่อนข้างตามวัตถุประสงค์ แต่มีเพียงบางข้อที่ควรปรับปรุงและลดความซ้ำซ้อนของคำถามลงอีก และได้ทำการปรับปรุงเสร็จแล้วได้นำไปสัมภาษณ์ครั้งสุดท้าย

การทดสอบครั้งที่ 3 ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย ปรากฏว่าคำถามทุกข้อใช้ได้แล้ว จึงได้มีการปรับคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์และเขตเทศบาลตำบลหัวหิน แล้วจึงเตรียมการแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการคำนวณ แล้วเพื่อจำนวนพอสมควรเพื่อกันแบบสอบถามเสีย แล้วนำไปใช้ทำการลงสนามจริง

5.3.3. การเตรียมและวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ลงสนามในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ และเขตเทศบาลตำบลหัวหิน และเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้ดำเนินการวิจัยในขั้นต่อไป ดังนี้

1). การเตรียมข้อมูล จากแบบสอบถามที่ได้มาแล้ว จะต้องตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม รวมถึงตรวจสอบความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบของข้อคำถามบางข้อที่ความเกี่ยวเนื่องกัน แล้วจึงออกแบบรหัสข้อมูล (DATA CODING FORM) เพื่อถ่ายถอดรหัสคำตอบลงแบบรหัสนี้ต่อไป

2). การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้โปรแกรม SPSS/PC+ VERSION 6.0 (STATISTICAL PACKAGE FOR SOCIAL SCIENCE FOR WINDOWS) วิเคราะห์ค่าทางสถิติเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริง โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนโปรแกรมในการสนับสนุน (APPLICATION PROGRAM) ที่ใช้ในการบันทึกและแก้ไขข้อมูลคิบนั้น ได้ใช้โปรแกรม QEDIR VERSION 2.1 ส่วนการนำเสนอตารางและรูปภาพได้ใช้โปรแกรม MICROSOFT WORD VERSION 6.0 THAI EDITION และ MICROSOFT EXCEL VERSION 5.0a THAI EDITION

ดังนั้น จากที่กล่าวมาในวิธีการดำเนินการวิจัยเรื่องแนวโน้มการพัฒนาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รูปแบบการวิจัยจะเป็นแบบพรรณนาเชิงสำรวจ (DESCRIPTIVE AND SURVEYS RESEARCH) โดยการศึกษาและค้นคว้าจากข้อมูลทางเอกสารและจากการสำรวจภาคสนาม และได้รับแบบสอบถามเพื่อสอบถามประชากรในเขตเทศบาลเมืองและเขตเทศบาลตำบลหัวหิน เพื่อได้ข้อมูลมาบรรยายค่าทางสถิติ แล้วนำมาทำตารางและกราฟ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+, WORD และ EXCEL เพื่อมาทำการวิเคราะห์ผลต่อไปในบทที่ 6